

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Sollefteå kommun

2020-04-03

Innehåll

Sammanfattning

Rekommendationer

Inledning

Förvaltningsberättelsen

Redovisningsprinciper

Mål för god ekonomisk hushållning

Finansiella mål

Verksamhetsmål

Balanskrav

Resultaträkning

Balansräkning

Kassaflödesanalys

Driftredovisning

Investeringsredovisning

Sammanställd räkenskaper

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Sollefteå kommun har KPMG granskat kommunens årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Resultat och prognos

Kommunens resultat per 2019-12-31 uppgår till 12,5 mnkr. Det är 29,0 mnkr bättre än föregående år och 16,3 mnkr bättre än prognosen per 2019-08-31. Det beror främst på ökade intäkter från Sollefteåforsen, lägre pensionskostnader samt statligt bidrag för Höga kusten Airport. De ökade intäkterna är dock av tillfällig karaktär och flera verksamheter visar på stora negativa budgetavvikelser.

Vi har granskat kommunens balanskravsavstämning i förvaltningsberättelsen och inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Kommunstyrelsen bedömer att tre av fyra finansiella mål uppnås under år 2019. Vi gör ingen annan bedömning.

Verksamhetsmål

Vi kan inte uttala oss om huruvida resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att måluppfyllelsen bidrar till god ekonomisk hushållning. Vi konstaterar att tre av fyra finansiella mål uppnås och vi kan inte uttala oss om verksamhetsmålen.

2020-04-03

Kristoffer Bodin

Auktoriserad revisor/
certifierad kommunal revisor

Rekommendationer

Redovisningsprinciper

Vi rekommenderar en genomgång av relevanta balansposter för att säkerställa att kommunen redovisar enligt god redovisningssed.

Mål för god ekonomisk hushållning

Vi anser att finansiella mål bör formuleras och utvärderas ur ett externt redovisningsperspektiv.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen tar fram verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som är möjliga att följa upp och utvärdera.

Vi rekommenderar att mål omfattande hela koncernen införs och utvärderas.

Balanskrav

Balanskravsavstämningen redovisas både i förvaltningsberättelse och i not. Detta är inte förenligt med LKBR eller RKR:s rekommendationer. Vi rekommenderar att balanskravsavstämningen endast redovisas i förvaltningsberättelsen.

Driftredovisningen

Vi anser att kommunstyrelsen skyndsamt behöver tillse att åtgärder vidtas för att åtgärda underskotten i verksamheterna.

Inledning

Bakgrund

Vi har av Sollefteå kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisningen för perioden 2019-01-01—2019-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

Syfte och revisionsfråga

Revisorerna ska enligt KL pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om.

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner
- Resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till Kommunfullmäktige. Revisorernas skriftliga bedömning ska biläggas årsredovisningen.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God redovisningssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR (Sveriges kommuner och regioner) och Skyrev (Sveriges kommunala yrkesrevisorer). Det innebär att vi genomfört en granskning för att bedöma om årsredovisningen innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut
- Räkenskaperna innehåller några väsentliga felaktigheter
- Resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål Kommunfullmäktige beslutat.

Inledning

Avgränsning

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av god revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställd räkenskaper

Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett urval av underlag utifrån en väsentlighets- och riskbedömning.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen och vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2019. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella uppgifterna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, det vill säga vi granskar inte alla siffror i årsredovisningen.

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören KPA/Skandia. Vi har i vår granskning inte gjort någon aktuariell granskning.

Inledning

Revisionskriterier och metod

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Kommunfullmäktigebeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av kommunfullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Stickprovvis granskat specifikationerna till årsbokslutet med tillhörande underlag för avstämning och verifiering av väsentliga balansposter i den omfattning som krävs som underlag för bedömning av fullmäktiges finansiella mål
- Översiktlig analys av resultaträkningen

Granskning har skett av bilagor och specifikationer till årsredovisningen.

Vi har även bedömt kommunens ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnad av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om.

Vidare har vi också inom ramen för granskningen av årsredovisningen bedömt att uppdragen från kommunfullmäktige är fullgjorda.

Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktakontrollerats av ekonomiavdelningen.

Förvaltningsberättelsen

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning 4 kap 1 § ska årsredovisningen innehålla

- förvaltningsberättelse
- resultaträkning
- balansräkning
- kassaflödesanalys
- noter
- driftredovisning
- investeringsredovisning
- sammanställda räkenskaper ska ingå i årsredovisningen om sådan upprättas enligt 12 kap 2 §.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla:

- Utveckling av verksamheten (LKBR 11:1)
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomiska ställning (LKBR 11:2)
- Händelser av väsentlig betydelse (LKBR 11:3)
- Förväntad utveckling (LKBR 11:4)
- Väsentliga personalförhållanden (LKBR 11:5)
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning (LKBR 11:7)
- God ekonomisk hushållning (LKBR 11:8)

- Ekonomisk ställning (LKBR 11:9)
- Balanskravsresultat (LKBR 11:10), om negativt balanskravsresultat gäller LKBR 11:11
- Den kommunala koncernen (LKBR 11:12)
- Privata utförare (LKBR 11:13)

Sådana upplysningar som anges ovan ska även omfattas av sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, dvs kommunalt koncernföretag (LKBR 2:5).

I RKR:s rekommendation R15 Förvaltningsberättelsen står det tydligt att det ska framgå vilket sammanhållet avsnitt i årsredovisningen som utgör förvaltningsberättelsen. Vidare står det att förvaltningsberättelsen ska presenteras i omedelbar anslutning till resultat-, balansräkning och kassaflödesanalys.

Förvaltningsberättelsen ska innehålla följande huvudrubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Förvaltningsberättelsen

Ytterligare huvudrubriker, utöver de ovan nämnda, och underrubriker kan läggas till.

Under varje rubrik lämnas, om annat inte anges i rekommendationen, upplysningar om den kommunala koncernen och kommunen. Beskrivningarna bör utgå från ett övergripande koncernperspektiv under varje rubrik och därefter kommunen och andra eventuella väsentliga koncernföretag.

Vi har granskat att:

- Det tydligt framgår vad som är förvaltningsberättelse
- Förvaltningsberättelsen presenteras före men i omedelbar anslutning till resultaträkning, balansräkningen och kassaflödesanalys.
- Förvaltningsberättelsen följer LKBR
- Förvaltningsberättelsen följer RKR R15 Förvaltningsberättelse
- Under varje huvudrubrik lämnas upplysningar om både den kommunala koncernen och kommunen, om inget annat angivits i RKR R15.

Kommentar

Vi har i samband med vår genomgång av årsredovisningen kommunicerat några områden som kan kompletteras och förtydligas för att bättre motsvara lag och rekommendationer.

Vi bedömer dock att årsredovisningen i huvudsak omfattar den information som krävs enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Redovisningsprinciper

Från den 1 januari började den nya lagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) att gälla. Det innebar bland annat nya redovisningsprinciper och viss förflyttning från rekommendationer till lagtext samt värderingsregler.

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningspersonal samt översiktlig avstämning av kommunens delårsrapport mot Rådet för kommunal redovisning gällande rekommendationer.

Kommentar

Vi noterar att kommunen har räknat om jämförelsetalen till följd av att en uppskrivning har återförts och att finansiella tillgångar värderats till verkligt värde. Kommunen upplyser om effekterna av de ändrade redovisningsprinciperna i årsredovisningen.

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer med vissa undantag. Undantagen som kommunen själv skriver om i årsredovisningen är periodisering av intäkter. Kommunen uppger att de följer RKR 18.1 istället för RKR R2 i enlighet med ett undantag RKR:s styrelse beslutade om i juni år 2019.

Kommunen gör också ett undantag gällande RKR 4 Materiella anläggningstillgångar. Kommunen redovisar inte genomsnittliga nyttjandeperioder pga systemtekniska orsaker.

Vi vill uppmärksamma kommunen på att enligt RKR:s beslut gjordes ett undantag för intäktsredovisningen för år 2019 men att för år 2020 gäller RKR R2 fullt ut. Vi anser att det finns flera balansposter som riskerar att avvika mot den nya rekommendationen. Det handlar främst om skuldförda intäkter för gatukostnadsersättning, exploateringsavtal samt anslutningsavgifter för bredband.

Vi rekommenderar därför en genomgång av relevanta balansposter för att säkerställa att kommunen redovisar enligt god redovisningssed.

Mål för god ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv ska upprättas. Dessa mål ska följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport.

Vi har granskat om:

- kommunen uppfyllt de av fullmäktige fattade finansiella mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- kommunen uppfyllt de av fullmäktige fattade verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- det vid avvikelser finns en beskrivning av åtgärdsförslag.
- målen för god ekonomisk hushållning även inkluderar de kommunala koncernföretagen.

Kommentarer

Kommuner och Regioner ska för verksamheten ange mål och riktlinjer som har betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

Kommunstyrelsen bedömer att tre av fyra finansiella mål uppnås under år 2019. Vi gör ingen annan bedömning.

Verksamhetsmål

Vi kan inte uttala oss om huruvida resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Sammantaget bedömer kommunstyrelsen att måloppfyllelsen bidrar till god ekonomisk hushållning. Vi konstaterar att tre av fyra finansiella mål uppnås och vi kan inte uttala oss om verksamhetsmålen.

Vad gäller god ekonomisk hushållning så hänvisar RKR till förarbeten till kommunallagen där det betonas vikten av att mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning utvärderas i för hela kommunala koncernen, d v s kommunen och dess kommunala koncernföretag gemensamt. Vi bedömer att målen för god ekonomisk hushållning inte omfattar eller har utvärderas för kommunkoncernen som helhet.

Vi rekommenderar att mål omfattande hela koncernen införs och utvärderas.

Finansiella mål

Mål fastställda av fullmäktige	Måltal	Utfall	Vår bedömning
Resultatet ska varje år utgöra minst 1,3 % av skatter och bidrag.	1,3 %	Utifrån de budgeterade förutsättningarna med resultatet justerat för återförda migrationspengar uppnås ett resultat på 1,5% (20,6 mnkr).	Målet uppnås.
Kommunens soliditet ska förbättras med 0,5 % per år under 2019 - 2021. Soliditet anger den ekonomiska styrkan i ett längre perspektiv.	2018: 2,5 %	2019: 3,8 %.	Målet uppnås.
Kommunens investeringar, med undantag för affärsverksamhet, ska vara egenfinansierade inom ramen för den senaste treårsperioden. Utöver dessa löpande investeringar fattar kommunfullmäktige beslut i varje enskilt fall.	67,9 mnkr i utrymme	Investeringar i kommunal verksamhet exkl. särskilda beslut: 35,7 mnkr.	Målet uppnås.
Kommunens amortering på befintliga lån skall uppgå till 15 mnkr årligen.	15 mnkr	Ingen amortering skedde år 2019.	Målet uppnås ej.

Kommentar

Kommunstyrelsen bedömer att tre av fyra finansiella mål uppnås under år 2019. Vi gör ingen annan bedömning.

Vi noterar dock att kommunstyrelsen utvärderar målet utifrån ett justerat resultat där hänsyn tas till öronmärkta medel under eget kapital för återförda migrationspengar. Justerat resultat används inte i formuleringen av målet i kommunens budget. Däremot framgår det av protokoll från kommunstyrelsens budgetberedning. Vi anser att justerat resultat är en internredovisningspost och det finns ingen motsvarande post i lag eller normgivning för kommunal redovisning.

Vi anser att finansiella mål bör formuleras och utvärderas ur ett externt redovisningsperspektiv.

Verksamhetsmål

Mål fastställda av fullmäktige	Måltal	Utfall	Vår bedömning
Andelen KKiK indikatorer som ligger på eller över medel för deltagande kommuner skall vara oförändrat eller öka (bland de indikatorer som i VP 2019-2021 angetts lämpliga för utvärdering av god ekonomisk hushållning)	13 st	KKiK indikatorer utvalda för utvärdering som enligt senast kända data ligger på eller bättre än medel uppgår till 13 st.	Bedömning ej möjlig.

Kommentar

I avsnitt 7 "Indikatorer" redovisas indikatorer hämtade från KKiK. Totalt redovisas 36 indikatorer varav 28 har koppling till god ekonomisk hushållning. Vi noterar att det för flera av indikatorerna saknas data för år 2019. Vi kan därför inte uttala oss om huruvida resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med det verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen tar fram verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som är möjliga att följa upp och utvärdera.

Balanskrav

En kommun ska enligt kommunallagen göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen..

Vi har granskat att:

- Kommunen uppfyller balanskravet
- Det vid eventuellt negativt resultat framgår när och på vilket sätt kommunen avser att reglera detta
- Det framgår hur eventuellt tidigare års negativa resultat har reglerats
- Skälen till att inte reglera ett eventuellt negativt resultat framgår, i de fall fullmäktige beslutat om att sådan reglering inte ska ske

1.8. Balanskravsresultat

Årets avstämning balanskrav	Kommunen	
	2019	2018
= Årets resultat enligt resultaträkningen	12 531	-16 462
- Reducering av samtliga realisationsvinster	-2 509	-1 252
+ Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+ Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-7 384	3 735
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0
Årets balanskravsresultat	2 638	-13 979

Kommentar

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt kommunallagen i förvaltningsberättelsen. I årsredovisningen står det att kommunens balanskravsresultat uppgår till 2,6 mnkr. Vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Kommunen redovisade ett negativt balanskravsresultat fg år på -14,0 mnkr men fullmäktige beslutade att inte reglera balanskravet med hänvisning till synnerliga skäl. Detta framgår i tabell under balanskravsavstämningen.

Vi vill upplysa om att enligt förarbetena till kommunallagen är en förutsättning för att hänvisa till synnerliga skäl att kommunen byggt upp ett avsevärt eget kapital. Kommunens soliditet år 2019 uppgår 3,8 % inkl. pensionsförpliktelse. Vidare framgår att synnerliga skäl ska användas restriktivt och att faktorer som kommunen bör ha beredskap för, t.ex. negativ befolkningsutveckling och hög arbetslöshet, inte utgör skäl för att inte reglera ett negativt resultat. Det gäller även de poster som utgör "öronmärkning".

Vi noterar att det också redovisas en balanskravsavstämning i not. Detta är inte förenligt med LKBR eller RKR:s rekommendationer. Vi rekommenderar därför att balanskravsavstämningen endast redovisas i förvaltningsberättelsen. Vi har i vår bedömning utgått från balanskravet såsom det redovisas i förvaltningsberättelsen.

Resultaträkning

Enligt LKBR 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Vi har granskat att:

- Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR
- Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets externa intäkter och kostnader
- Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- Resultaträkningen inte påverkas av väsentliga fel i periodisering

Kommentar

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Kommunens resultat per 2019-12-31 uppgår till 12,5 mnkr. Det är 29,0 mnkr bättre än föregående år och 16,3 mnkr bättre än prognosen per 2019-08-31.

Det beror främst på ökade intäkter från Sollefteåforsen, lägre pensionskostnader samt statligt bidrag för Höga kusten Airport. De ökade intäkterna är dock av tillfällig karaktär och flera verksamheter visar på stora negativa budgetavvikelser, se sid. 19.

2. Resultaträkning

Mnkr	Not	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2019	2018	2019	2018
Verksamhetens intäkter	1	454,1	467,6	489,4	507,0
Verksamhetens kostnader	2	-1 746,8	-1 739,8	-1 741,9	-1 736,0
Avskrivningar	3	-55,4	-53,5	-85,0	-86,6
Verksamhetens nettokostnader		-1 348,1	-1 325,8	-1 337,6	-1 315,6
Skatteintäkter	4	907,9	895,7	907,9	895,7
Generella statsbidrag och utjämning	5	448,8	420,4	448,8	420,4
Verksamhetens resultat		8,7	-9,7	19,2	0,5
Finansiella intäkter	6	14,3	8,5	12,2	6,3
Finansiella kostnader	7	-10,5	-15,3	-14,8	-20,1
Resultat efter finansiella poster		12,5	-16,5	16,5	-13,3
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	8	12,5	-16,5	16,5	-13,3

Balansräkning

Enligt LKBR 6:1 ska balansräkningen redovisa kommunens samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- Balansräkningen är uppställd enligt LKBR
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder i allt väsentligt existerar, tillhör kommunen och är fullständigt redovisade samt inte påverkas av väsentliga periodiseringsfel
- Tillgångar, avsättningar och skulder har i all väsentlighet värderats enligt principerna i LKBR
- Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- Årets resultat enligt balansräkning överensstämmer med resultaträkningen

Kommentar

Vi har granskat balansräkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

3. Balansräkning

Mnkr	Not	KOMUNEN		KONCERNEN	
		2019	2018	2019	2018
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	0,0	0,0	0,2	0,0
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	773,2	759,3	1 509,3	1 492,9
Maskiner & inventarier	11	70,8	66,3	221,1	221,5
Övriga materiella anläggningstillgångar	12	206,6	88,5	222,7	101,1
Finansiella anläggningstillgångar	13	539,6	539,9	26,8	27,1
Summa anläggningstillgångar		1 590,1	1 453,9	1 980,1	1 842,7
Bidrag till infrastruktur					
Summa bidrag till infrastruktur		0,0	0,0	0,0	0,0
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	14	2,0	2,6	5,0	2,9
Fordringar	15	147,6	177,5	136,1	172,9
Kortfristiga placeringar	16	98,2	88,8	98,2	88,8
Kassa & bank	17	114,5	126,1	159,1	156,1
Summa Omsättningstillgångar		362,4	394,9	398,4	420,8
SUMMA TILLGÅNGAR		1 952,5	1 848,9	2 378,5	2 263,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		12,5	-16,5	16,5	-13,3
Resultatutjämningsreserv		0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt eget kapital		604,9	621,4	-126,2	594,9
Summa eget kapital	18	617,4	604,9	598,1	581,6
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	21,9	24,6	33,1	36,3
Andra avsättningar	20	12,2	14,8	12,2	14,8
Summa avsättningar		34,2	39,4	45,4	51,1
Skulder					
Långfristiga skulder	21	936,8	814,9	1 333,9	1 212,4
Kortfristiga skulder	22	364,1	389,6	401,1	418,5
Summa skulder		1 300,9	1 204,6	1 735,0	1 630,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER		1 952,5	1 848,9	2 378,5	2 263,5
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
1. Panter och därmed jämförbara säkerheter		0,0	0,0	0,0	0,0
2. Ansvarsförbindelser					
a. Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	23	543,7	558,0	543,7	558,0
b. Övriga ansvarsförbindelser	24	418,7	419,6	10,9	11,8

Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen ska kommunens in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas enligt LKBR kap 8 1§.

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Enligt RKR:s rekommendation R13 Kassaflödesanalys ska räkenskapsårets kassaflöden i kassaflödesanalysen hänföras till följande sektorer:

- löpande verksamhet
- Investeringsverksamhet
- finansieringsverksamhet, och i förekommande fall
- bidrag till infrastruktur

Vi har granskat att:

- Kassaflödesanalysen uppfyller kraven i LKBR
- Följer RKR R13 Kassaflödesanalys
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Kassaflödesanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen
- Kassaflödesanalys har upprättats för både kommunen och koncernen

Kommentar

Vi har granskat kassaflödesanalysen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

4. Kassaflödesanalys

Mnkr	Not	KOMMUNEN		KONCERNEN	
		2019	2018	2019	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		12,5	-16,5	12,3	-13,3
Justering för ej likviditetspåverkande poster, not A		69,0	73,3	104,4	108,6
Minskning av avsättningar pga. utbetalningar	25	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		81,6	56,8	116,7	95,3
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	25	29,8	-25,1	34,1	-22,9
Ökning/minskning förråd och varulager	14	0,6	-0,1	0,6	-0,1
Ökning/minskning kortfristiga skulder	25	-25,5	22,6	-18,4	36,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		86,4	54,3	133,0	108,4
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	27	0,0	0,0	-0,2	0,0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	26	0,0	0,0	0,0	0,0
Investering i materiella anläggningstillgångar	27	-185,8	-104,7	-217,8	-137,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	26	2,6	0,7	2,9	0,7
Investering i finansiella anläggningstillgångar	27	0,0	-0,2	0,0	-0,2
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	26	0,0	0,3	0,0	0,3
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-183,3	-103,9	-215,1	-136,6
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	28	85,0	-3,2	85,0	-1,3
Amortering av långfristiga skulder	28	0,0	-15,0	-0,3	-24,7
Ökning långfristiga fordringar	29	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	29	0,3	0,0	0,3	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		85,3	-18,2	85,0	-26,0
ÅRETS KASSAFLÖDE					
Likvida medel vid årets början		120,1	193,9	156,1	210,4
Likvida medel vid årets slut		114,5	126,1	159,1	156,1
Förändring av likvida medel		-11,5	-67,9	3,0	-54,2
Not A Specifikation av ej likviditetspåverkande poster					
Justering för av- och nedskrivningar	3	55,4	53,5	86,1	87,5
Justering för gjorda och återförda avsättningar	19, 20	-5,2	3,2	-5,2	3,5
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	30	18,8	16,6	22,9	17,5

Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

En förändring mot tidigare år är att driftredovisningen har flyttats från förvaltningsberättelsen till egen del i årsredovisningen. Enligt RKR:s rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning ska utformningen av utfall kunna stämma av mot fullmäktiges budget.

Vi har granskat att:

- Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning
- Redovisade intäkter och kostnader överförts riktigt från bokföringen
- Samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- Jämförelse görs med tidigare år
- Driftredovisningen redovisas som egen del i årsredovisningen

Kommentar

Driftredovisningen ingår i delårsrapporten i enlighet med rekommendationer.

Kommungemensam verksamhet har en positiv budgetavvikelse på 21,1 mnkr, pensionskostnaderna på 10,2 mnkr och finansiella intäkter på 11,2 mnkr.

De största negativa budgetavvikelsen har barnomsorg, för- och grundskola med -9,9 mnkr, gymnasieskolan med -11,3 mnkr och individ- och familjeomsorgen med -19,4 mnkr.

4. Driftredovisning

Per förvaltning inkl interna poster	Kostnader helår 2019	Intäkter helår 2019	Netto- kostnader 2019	Budget helår 2019	Budget- avv. netto 2019
ÖVRIGA NÄMNDER	5 866	-208	5 657	6 762	1 105
Kommunfullmäktige	2 532	1	2 532	3 259	727
Valnämnd	79	0	79	97	18
Överförmyndarnämnd	1 673	-209	1 464	1 676	212
Jävsnämnd	155	0	155	283	128
Revision	1 427	0	1 427	1 447	20
Kommunstyrelsens totala verksamhet	1 966 952	-627 753	1 339 199	1 304 737	-34 462
- Kommunstyrelsen	7 740	1	7 740	6 512	-1 228
- Förvaltningsledning	8 501	-1 255	7 246	7 775	529
- Kommungemensam verksamhet	132 856	-98 383	34 474	55 579	21 105
- Gemensam service	196 022	-135 406	60 616	62 637	2 020
- Medborgarservice	244 585	-90 489	154 097	152 255	-1 842
- Valfärd	1 377 247	-302 222	1 075 025	1 019 978	-55 047
- VA & Avfall	89 248	-89 359	-112	0	112
- Gata & Park	58 506	-26 387	32 120	30 253	-1 867
- Barnomsorg, för- & grundskola	367 090	-51 079	316 011	306 105	-9 906
- Gymnasieskola	160 474	-38 675	121 799	110 487	-11 312
- Individ & familjeomsorg	80 606	-12 659	67 947	48 539	-19 408
- Funktionsstöd	177 519	-36 120	141 399	136 565	-4 834
- Äldreomsorg	349 873	-39 234	310 639	307 248	-3 391
- Hälso- & sjukvårdsverksamhet	46 817	-1 027	45 789	41 818	-3 971
- Kostverksamhet	47 114	-7 681	39 433	38 963	-470
Summa förvaltningarna	1 972 818	-627 961	1 344 856	1 311 499	-33 357
Pensionskostnader	82 111	-60 316	21 795	32 000	10 205
Förändring avsättning pensioner	-3 431	0	-3 431	0	3 431
Ökning semesterlöneskuld	5 407	0	5 407	4 000	-1 407
Reavinst/reaoförlust ej finansiell	0	-1 156	-1 156	0	1 156
Nedskr./återf.nedskr. anläggningstillgång	0	0	0	0	0
Avsättningar	-2 528	-57	-2 585	0	2 585
Intäktsränta (intern)/Kostnadsränta (intern)	202	-16 599	-16 397	-18 800	-2 403
Extraordinära poster	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	2 054 579	-706 089	1 348 490	1 328 699	-19 791
Kommunalskatt inki stb o utjämning	0	-1 356 734	-1 356 734	-1 349 227	7 506
Finansiella intäkter	0	-14 235	-14 235	-3 000	11 235
Finansiella kostnader	9 949	0	9 949	13 500	3 551
Summa finans	9 949	-1 370 969	-1 361 020	-1 338 727	22 293
Resultat			12 531	10 028	-2 502
Summa budgetavvikelse totalt					2 502
Budgeterat resultat					10 028
Årets resultat					12 531

Driftredovisning forts.

Kommentar forts.

Alla verksamheter under välfärdförvaltningen går med underskott, totalt -55,0 mnkr. Skolverksamheterna prognostiserade med en avvikelse på ca -21,5 mnkr men redovisar ett utfall på totalt -30,7 mnkr.

Vi är mycket oroade över verksamheternas kostnadsutveckling. Vi vill betona vikten av en realistisk budget för en ändamålsenlig ekonomisk styrning. Vi anser att kommunstyrelsen skyndsamt behöver tillse att åtgärder vidtas för att åtgärda underskotten i verksamheterna.

Investeringsredovisning

Investeringar (mnr)			
	Utfall	Heltårsbudget	Utfall 2018
Kommungemensam verksamhet	0,0	0,1	0,0
Gemensam service	15,8	13,3	24,9
Medborgarservice	2,6	3,7	9,0
Välfärd - Teknik	9,9	10,3	7,0
Välfärd - Omsorg	1,2	1,7	1,6
Välfärd - Utbildning	5,9	5,9	5,1
Välfärd - Kost/Överförmynderi	0,3	0,1	0,0
Kommunal verksamhet	35,7	35,2	47,7
Näringsverksamhet	52,7	29,7	42,6
Investeringsinkomst	-39,4	-8,0	-15,7
Nettoinvestering näringsverksamhet	13,3	21,7	26,9
Gymnasieskola	97,4	0,0	11,2

Pågående investeringar	Utfall			Projekt	
	2018	2019	Totalt	Omfattning	Kvar
Ombyggnation gymnasieskola	11,1	88,8	102,5	233,0	130,5
-Varav GB		87,7			
-Varav Skidgymnasiet		1,1			
Hantverkshuset parkering	0,0	2,9	2,9	4,4	1,5
Långsele skola vattenskada	0,7	1,1	1,8	0,0	-1,8
GC-väg Näsåker	0,1	0,4	0,5	6,5	6,0
Lasarettsgatan	0,0	0,6	0,6	3,3	2,7
Lärkvägen	0,0	1,1	1,1	2,1	1,0
Långsele ARV	0,0	3,0	3,0	3,2	0,2
Omledning huvudledning Långsele-Forse	0,0	1,5	1,5	3,0	1,5
Ramsele VV	1,7	1,7	3,4	3,6	0,2
Stadsnät	24,5	34,7	94,8	152,3	57,5
Pågående beslutade investeringar	38,1	135,8	212,1	411,4	199,3
VA investeringsinkomst	-4,8	0,5	-6,8	-7,0	-0,2
Stadsnätn investeringsinkomst	-10,6	-33,7	-81,2	-126,1	-44,9
Pågående investeringsinkomster	-15,4	-33,2	-88,0	-133,1	-45,1
Netto pågående investeringar	22,7	102,6	124,1	278,3	154,2

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Enligt RKR:s rekommendation R14 Drift- och investeringsredovisning ska utformningen av utfall kunna stämma av mot fullmäktiges budget och plan för investeringsverksamheten. Vidare står det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av.

Vi har granskat att:

- Investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och kassaflödesanalys
- Jämförelse med tidigare år görs
- Avvikelse i förhållande till budget och prognos har analyserats och kommenterats
- Investeringsredovisningen redovisas som egen del i årsredovisningen.

Kommentar

Investeringsredovisning ingår i årsredovisningen i enlighet med LKBR och rekommendation förutom jämförelse med tidigare år och prognos samt analyser vid avvikelser i förhållande till budget och prognos.

Vi har granskat investeringsredovisningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Sammanställda räkenskaper

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av kommunens eller regionens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

Vi har granskat att:

- Den sammanställda räkenskapen är uppställd enligt RKR R16 Sammanställda räkenskaper
- Samtliga kommunala koncernföretag i kommunkoncernen har inkluderats
- Konsolidering har skett av de kommunala koncernföretag i vilka kommunen har ett betydande inflytande, är av särskild ekonomisk betydelse eller är av särskild betydelse för kommunens verksamhet.
- Proportionell konsolideringsmetod har tillämpats vid konsolideringen
- Beloppen överensstämmer med den sammanställda räkenskaper och de ingående bolagens redovisningar
- Eliminering av interna poster i allt väsentligt har skett
- Det finns kassaflödesanalys och noter för sammanställda räkenskaper

Kommentar

De sammanställda räkenskaperna innehåller förutom primärkommunen följande kommunala koncernföretag som redovisas i årsredovisningens koncernstruktur:

- Solatum Hus & Hem AB, 100 %
- Sollefteåforsens AB, 100 %
- Höga kusten Airport AB, 50 %
- Räddningstjänstförbundet Höga Kusten Ådalen, 33 %

Vi har inte funnit några avvikelser i vår översiktliga granskning avseende sammanställda räkenskaper.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative (“KPMG International”), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.